

Глосарій з дисципліни «Електронна комерція»

B2A (business-to-administration) - сфера електронної комерції, яка охоплює ділові зв'язки комерційних структур з урядовими організаціями (зокрема проведення державних закупівель через Internet).

B2B (business-to-business) - сфера електронної комерції, у якій електронне середовище використовується для замовлення, проведення комерційних операцій та здійснення платежів між бізнесовими організаціями (підприємствами) (електронна оптова торгівля).

B2C (business-to-consumer) - сфера електронної комерції, в якій має місце комерційна взаємодія між електронним магазином та покупцем - безпосереднім споживачем товару (електронна роздрібна торгівля).

C2A (consumer-to-administration) - сфера електронної комерції, у якій електронне середовище використовується для організації взаємодії державних структур між споживачами та державними структурами (особливо в соціальній та податковій сфері).

C2C (consumer-to-consumer) - сфера електронної комерції, у якій електронне середовище використовується для взаємодії споживачів для обміну комерційною інформацією або здійснення комерційних операцій.

DNS (Domain Name System) - система доменних імен Internet-ресурсів, яка призначена для співставлення цифрових IP-адрес комп'ютерів з доменними (літерними) іменами хостів

FTP (File Transfer Protocol) - Internet-сервіс для передачі файлів (в т.ч. програмних) мережею Internet.

FTP-послуга - служба прямого доступу до файлів у файлових Internet-архівах, яка потребує повноцінного підключення до мережі.

HTML (Hyper Text Markup Language) - мова розмітки гіпертекстових документів. За її правилами формуються Web-сторінки та розповсюджуються дані WWW-системи.

HTTP (Hypertext Transfer Protocol) - протокол, згідно якого WWW-документи передаються з сервера до браузера на комп'ютер користувача.

Internet - всесвітня мережа технічних засобів, стандартів та домовленостей, яка дає змогу підтримувати зв'язок між різними комп'ютерними мережами у світі.

Internet-маркетинг - комплекс соціальних та управлінських процесів, які спрямовані на якнайповніше задоволення потреб споживачів у мережі Internet при формуванні пропозиції і системи обміну товарів і послуг за допомогою інформаційних комунікаційних технологій.

Internet-пейджер - безкоштовна програма для безпосереднього спілкування у мережі. Вони можуть виконувати функції передачі файлів, електронної пошти, голосових повідомлень, новин і т. п.

Internet-реклама - форма подання та поширення інформації в мережі Internet про товари та послуги з метою їх популяризації з указаним джерелом фінансування.

Internet-трейдинг - надання фінансовими установами послуг стосовно ефективного використання фінансових інструментів на фінансових ринках за допомогою інформаційних комунікаційних технологій.

Intranet - внутрішня локальна комп'ютерна мережа установи, яка функціонує на основі Internet -технологій.

IP-адреса - 32 (за новими стандартами 128) - бітова цифрова адреса, яка надається кожному вузлу мережі Internet.

IRC - (система "розмовних кімнат" - чатів) - інтерактивна служба, яка дає можливість спілкування користувачів в режимі реального часу за допомогою текстових повідомлень, що набираються на клавіатурі.

SET (Secure Electronic Transaction) - протокол, прийнятий як стандарт безпеки фінансових трансакцій електронної комерції і ґрунтується на використанні цифрового підпису із електронним сертифікатом.

S-HTTP (Secure HTTP) - протокол підтримки і передавання гіпертексту, який забезпечує авторизацію і захист Web-документів.

SSL (Secure Sockets Layer) - універсальний найбільш масовий протокол захисту будь-якого сполучення із використанням будь-якого прикладного протоколу, ґрунтується на використанні криптографічних методів шифрування з відкритим ключем.

TCP/IP (Transmission Control Protocol Internet Protocol) - сукупність систем стандартів і правил зв'язку та передавання інформації у глобальній мережі Internet.

Web-браузер (browser) - програма перегляду WWW-сторінок та інших ресурсів..

Web-вітрина - сукупність товарного каталогу, системи навігації та оформлення замовлення з наступною передачею його менеджеру для оформлення. випадку Web - вітрина є інструментом залучення покупця, інтерфейсом для взаємодії з ним та проведення маркетингових заходів.

Web-сервер - комп'ютер, що відповідають за зберігання та видачу Web-сторінок і на якому встановлене серверне програмне забезпечення для обробки запитів програм-браузерів, що використовують протокол HTTP.

Web-сторінка - HTML-файл, який може містити тексти, зображення, програми на мові Java та інші Web-елементи.

WWW (World Wide Web) - служба прямого доступу, що потребує повноцінного підключення до Internet та дозволяє інтерактивно взаємодіяти з представленою на Web-серверах інформацією.

Авторизація - перевірка прав власника банківської платіжної картки на здійснення фінансових трансакцій.

Автентифікація - ідентифікація особи, яка бажає одержати інтерактивний доступ до певної інформації з метою забезпечення безпеки і гарантування виконання комерційних операцій.

Банер - рекламний модуль на Web-сторінці у вигляді прямокутного графічного зображення (найчастіше у форматі GIF або JPG).

Банк-екваєр - банк, який обслуговує продавця.

Банк-емітент - банк, у якому знаходиться розрахунковий рахунок покупця і є гарантом його фінансових зобов'язань.

Безпека інформації - стан стійкості інформації до випадкових або зумисних впливів, що виключає неприпустимі ризики її зміни, розкриття або знищення, які призводять до матеріальних збитків власника або користувача інформації.

Бізнес-портал - потужний Web-сайт з функціями комплексної системи, що надає повний спектр послуг для ведення бізнесу в мережі багатьом клієнтам (як корпоративним, так і індивідуальним підприємцям).

Гіпертекст - метод надання інформації у вигляді тексту, окремі фрагменти якого з'єднані за допомогою посилань тобто зв'язками, що дають змогу легко переходити від одного матеріалу до іншого.

Дистанційна освіта - це форма освіти, у якій навчальний процес забезпечується шляхом інформаційних комп'ютерних технологій.

Електронний аукціон - Web-сайт, що являє собою програмно-інформаційну базу, яка дозволяє проводити конкурентні торги, в процесі чого встановлюється кінцева ціна на товар або послугу.

Електронний банкінг (Internet-банкінг, e-banking) - система банківських послуг, при якій клієнт взаємодіє з банком через інформаційні комп'ютерні мережі.

Електронний бізнес - будь-яка ділова активність з використанням глобальних інформаційних мереж для модифікації внутрішніх та зовнішніх зв'язків фірми з метою одержання прибутку.

Електронна біржа - електронний торговельний майданчик, на якому ціна регулюється коливаннями попиту і пропозиції.

Електронна візитна картка - кілька WWW-сторінок, що містять інформацію про компанію та її діяльність, спрямованих на ознайомлення потенційних клієнтів з продукцією та послугами компанії.

Електронний гаманець - спеціальне програмне забезпечення, яке дає можливість зберігати електронні гроші, здійснювати розрахунки за їх допомогою, перевіряти їх справжність, одержувати інформацію про розрахунки тощо

Електронний документ - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа.

Електронний документообіг (ЕОД) - сукупність процесів створення, обробки, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності і у разі потреби з підтвердженням факту їх одержання.

Електронна комерція - економічна взаємодія суб'єктів бізнесу з приводу купівлі-продажу товарів та послуг (матеріальних та інформаційних) з використанням інформаційних мереж (Internet, мережа стільникового зв'язку, внутрішні локальні мережі фірм).

Електронний магазин (Internet-магазин, e-shop) - Web-сайт (часто спеціалізований), який належить фірмі-товаровиробнику, торговій фірмі тощо та призначений для просування споживчих товарів на ринку, збільшення обсягів продажу, залучення нових покупців.

Електронний мол (e-mall) - Web-сайт, який містить значну кількість електронних крамниць та каталогів, об'єднаних загальним місцем розташування (в деяких випадках - під однією відомою маркою), що спільно виконують додаткові функції.

Електронна платіжна система (e-payment system) - система здійснення розрахунків і платежів між комерційними структурами, фінансовими, державними установами та користувачами мережі в процесі купівлі-продажу товарів та послуг через Internet.

Електронна пошта - електронна послуга, що надає змогу формувати, пересилати, зберігати та читати текстові документи, електронні таблиці в певному форматі, графічні файли, програми тощо та діє в режимі off- line.

Електронна система платежів - передача фінансових коштів з одного банківського рахунку на інший із застосуванням засобів електронного документообігу.

Електронне страхування - система заходів, спрямована на повне або часткове відшкодування втрат від певних ризиків шляхом використання інформаційних

комп'ютерних технологій. Воно являє собою відносини щодо захисту фізичних чи юридичних осіб при настанні страхових випадків за рахунок грошових фондів, що формуються зі сплачених ними страхових внесків, здійснення та обслуговування яких реалізується засобами комп'ютерних технологій.

Електронний торговельний майданчик (концентратор) - сайт в категорії B2B, на якому укладаються угоди між продавцями та покупцями та здійснюється проведення фінансово-торгових трансакцій.

Електронний цифровий підпис - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який до них додається або логічно з ними поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача.

Електронний чек - доручення платника (покупця) своєму банкові щодо перерахування коштів зі свого рахунку на рахунок одержувача платежу, яке є аналогом паперового чека в електронному вигляді.

Електронні гроші - система оплати товарів та послуг шляхом передавання числових даних від одного комп'ютера до іншого.

Каталоги - ієрархічно організовані тематичні структури, в які інформація заноситься за ініціативою користувачів. Також сторінка, яка додається в каталог повинна бути жорстко прив'язана до визначених в каталозі категорій.

Ключ - набір цифр, з яким комбінується відкритий текст або інша зрозуміла інформація шляхом використання криптографічного алгоритму з метою одержання незв'язного шифрованого тексту.

Кошик покупця - список відібраного покупцем в електронному магазині товару з врахуванням його ціни, кількості та загальної вартості.

Криптографічний алгоритм - математична функція, яка комбінує зрозумілу інформацію з ключем для отримання шифрованого тексту.

Криптографія - це наука про забезпечення безпеки даних. Криптографія та її похідні системи ґрунтуються на дотриманні принципів конфіденційності, аутентифікації та цілісності інформації.

Послуга - товар особливого виду, діяльність, благо, що задовольняє потреби індивіда, виробництва або суспільства, має споживчу цінність і вартість, результат якої може мати матеріальний і нематеріальний характер.

Пошукові машини (spiders, crawlers) - інструменти пошуку в мережі Internet, основна функція яких полягає в дослідженні Інтер-нету з метою збору даних про наявні Web-сайти та видача звіту про Web-сторінки, які задовольняють вимоги запиту користувача.

Пошукові сайти - інструменти пошуку в мережі Internet, які дають можливість користувачам проводити пошук інформації за ключовими словами у великих базах даних Web-сайтів.

Провайдер - установа, яка надає комерційні послуги з підключення до мережі і підтримки організаційних процесів щодо функціонування інформаційних комп'ютерних технологій.

Процесинговий центр - установа, що забезпечує інформаційну і технологічну взаємодію між учасниками традиційної та електронної платіжної систем (містить базу даних платіжної системи, дані про членів платіжної системи, і власників платіжних карток) для забезпечення авторизаційних запитів.

Сайт - адреса розташування інформаційного ресурсу в Internet.

Сервер - комп'ютер, що забезпечує роботу та надає послуги іншим комп'ютерам та програмам у складі внутрішньої мережі.

Служби Internety - системи, що надають послуги користувачам мережі.

Смарт-картка (чіпова картка) - картка з інтегральною схемою і мікропроцесором, який здатний виконувати розрахунки. Являє фактично собою мініатюрний комп'ютер з процесором, пам'яттю, програмним забезпеченням, системою вводу-виводу інформації про кошти на рахунку клієнта та їх рух.

Списки розсилок - послуга, яка полягає в об'єднанні за одною адресою електронної пошти адрес багатьох передплатників списку розсилки. Якщо на дану адресу надсилається лист, то його одержують всі передплатники цього списку.

Таргетинг - демонстрація реклами та надання інформації чітко визначеній аудиторії.

Телеконференція - послуга Internet, за допомогою якої абонент може залишати своє відкрите повідомлення в мережі, де пізніше його можуть переглянути зацікавлені користувачі і дати таку ж відкриту відповідь.

Трекінг - можливість аналізу поведінки відвідувачів сайту та врахування його результатів при удосконаленні продукції, самого сайту і маркетингових заходів.

Хост - будь-який пристрій (найчастіше комп'ютер), який приєднаний до мережі Internet, призначений для входу в мережу та забезпечення роботи в мережі кінцевих користувачів і використовує протокол TCP/IP.